

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

20 családpolitikai intézkedés – nőknek, nőkért

Tartalom

Bevezetés.....	3
SZJA-mentességek nőknek	5
Családtámogatások csak nőknek.....	6
Kedvezményes lehetőségek nőknek.....	7
Nők testi és lelki egészségének védelme.....	8
Nők támogatása a munka világában.....	9
Összegzés	10

2025. március 8.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

20 családpolitikai intézkedés NŐKNEK, NŐKÉRT

SZJA-MENTESSÉGEK NŐKNEK

1 CSED, GYED
SZJA-mentessége

2 Négygyermekes anyák
SZJA-mentessége

3 Háromgyermekes
anyák SZJA-mentessége

4 Kétgyermekes anyák
SZJA-mentessége

5 30 év alatti édesanyák
SZJA-mentessége

CSALÁDTÁMOGATÁSOK CSAK NŐKNEK

6 Anyasági támogatás

7 Csecsemőgondozási díj

8 Diplomás GYED

9 Diákhitel tartozás
elengedése

10 Munkáshitel tartozás
elengedése

11 Nők 40 = nagymama nyugdíj

KEDVEZMÉNYES LEHETŐSÉGEK NŐKNEK

12 Gyermektartási díj
megelőlegezése

13 Kismamák ingyenes
nyelvvizsgálója

14 Kismamák ingyenes
KRESZ vizsgálója

NŐK TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGÉNEK VÉDELME

15 Védőnői Szolgálat

16 Mellrák szűrés

17 Méhnyakrák szűrés

18 HPV elleni védőoltás

19 Meddőségi kezelések

20 Áldozatsegítő Szolgálat

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Bevezetés

A Nemzetközi Nőnap a nők iránti tisztelet és megbecsülés kifejezésének napja, amelyet világszerte, így hazánkban is minden év március 8-án ünneplünk. A magyar kormány húsz családpolitikai intézkedéssel támogatja a nők boldogulását, elősegítve egészségük védelmét, munkájuk megbecsülését, a család és a munka összehangolását, nem utolsósorban pedig azt, hogy a gyermeknevelés ne jelentsen anyagi terhet számukra, amiben kiemelt szerepe van azoknak a családpolitikán túlmutató foglalkoztatáspolitikai, bérfejlesztési programoknak is, amelyek a dolgozó nőket érintik.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás adatai alapján a felnőtt korú, 15 évesnél idősebb nők között 3,1 millió fő volt az édesanyák létszáma, az összes felnőtt korú nő 77 százaléka anya. Természetesen a fiatalabb korosztályokban jóval alacsonyabb, míg az idősebb korosztályokban magasabb ez a szám, a 30 év alatti fiatal nőknél tízből kettő, míg a 60 év felettiéknél tízből kilenc nő édesanya.¹ A nők többsége tehát édesanya vagy az lesz az élete folyamán, ezért is kapcsolódik össze szorosan a nők általános támogatása az anyaság támogatásával.

Magyarország családpolitikájának egyik alappillére, hogy az intézkedéseit elsősorban az anyák, a nők igényei és elvárásai alapján alakítja. Kiemelt cél, hogy aki gyermeket nevel, az anyagilag járjon jobban azokhoz képest, akik nem. A gyermeknevelésben és a családi, háztartási feladatok ellátásában a magyarok 93 százaléka szerint a nők, az anyák nagyobb szerepet vállalnak². Ezt Magyarországon nagy megbecsülés övezi, hiszen tízből nyolc ember szerint a családayai szerep ugyanolyan értékes mint munkahelyen dolgozni³ és tízből nyolc ember szerint az anyaság a legszebb női hivatás.⁴ Ez az oka annak, hogy hazánk a családpolitikáját elsősorban az édesanyákra alapozza.

Magyarországon tehát megbecsülés és tisztelet övezi a nőket, akik az élet minden területén maradéktalanul helytállnak, legyen szó a családi vagy a munkahelyi feladataikról, a

¹ KSH népszámlálás 2022

² https://www.koppmariaintezet.hu/docs/KINCS_Apak_20250214.pdf

³ https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Baba_Mama_Expo_kutata%CC%81sok_2018_2024.pdf

⁴ https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Az_anyasag_a_legszebb_noi_hivatas.pdf

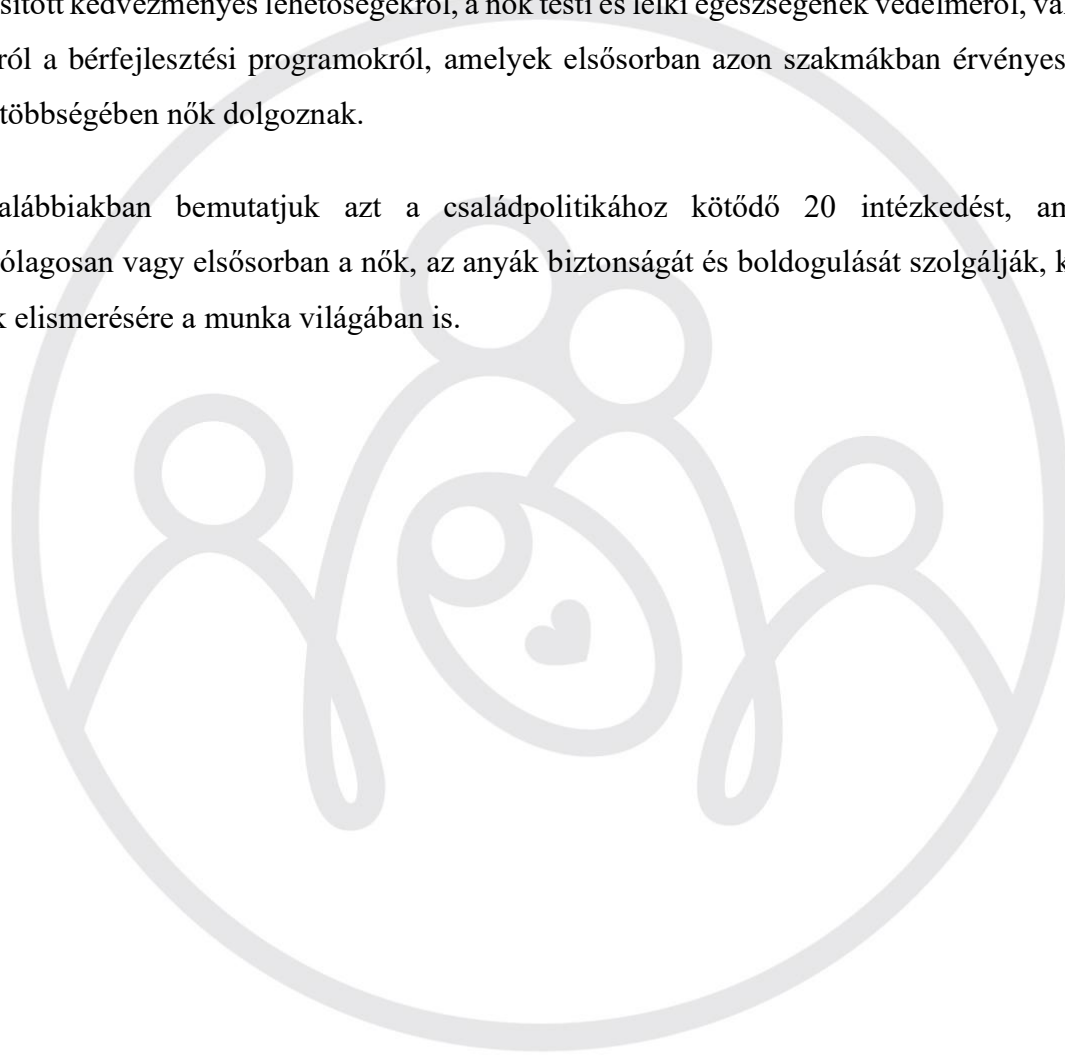
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

gyermeknevelésről vagy a család összetartásáról, a munkaerőpiaci teljesítményről, a nők áldozatos munkája nélkülözhetetlen a társadalom számára.

A folyamatosan bővülő magyar családtámogatási rendszer ma már több mint harminc különböző támogatási formát kínál. Ezek között húsz olyan intézkedés van, amely kifejezetten és gyakran kizárólagosan a nőket célozza meg és segíti, legyen szó az adómentességekről, a kizárólag édesanyák által igénybe vehető családtámogatásokról, az elsősorban nőknek biztosított kedvezményes lehetőségekről, a nők testi és lelki egészségének védelméről, valamint azokról a bérfejlesztési programokról, amelyek elsősorban azon szakmákban érvényesülnek, ahol többségében nők dolgoznak.

Az alábbiakban bemutatjuk azt a családpolitikához kötődő 20 intézkedést, amelyek kizárólagosan vagy elsősorban a nők, az anyák biztonságát és boldogulását szolgálják, kitérve a nők elismerésére a munka világában is.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

SZJA-mentességek nőknek

- 1. CSED, GYED SZJA-mentessége**
- 2. Négygyermekes anyák SZJA-mentessége**
- 3. Háromgyermekes anyák SZJA-mentessége**
- 4. Kétgyermekes anyák SZJA-mentessége**
- 5. 30 év alatti édesanyák SZJA-mentessége**

A magyar kormány egyik kiemelt családpolitikai célja, hogy a gyermeket nevelő nők anyagi értelemben előnyöket élvezzenek azokhoz képest, akik nem nevelnek gyermeket. Ezt a célt szolgálja a 15 százalékos személyi jövedelemadó megfizetése alóli mentességek fokozatos kiterjesztésének több éven át tartó programja.

2020-tól először a négy és többgyermekes anyák számára biztosította a kormány a szja-mentességet nyugdíjba vonulásukig, ezzel elismerve a gyermekek felnevelésével járó munkájukat. 2025 februárjában összesen 57 ezer nő részesült ebben a támogatásban.

2023 januártól minden olyan édesanya, aki 30 éves kora előtt szüli meg a gyermekét ugyancsak szja-mentességben részesül, amit a gyermekgondozási ellátásokból és a fizetéséből is érvényesíthet, ez 22 ezer anyát érintett 2025 februárjában.

2025 júliustól a kétévesnél fiatalabb gyermeket nevelő édesanyáknak a csecsemőgondozási díj (CSED) és a gyermekgondozási díj (GYED) után sem kell személyi jövedelemadót fizetni. Ez azt jelenti, hogy a CSED esetében minden kismama a gyermeke születését követő első félévben megkapja a korábbi bruttó fizetését nettó összegként, mivel a CSED a korábbi kereset 100 százaléka és korábban csak az szja-t vonták le belőle. A legfeljebb a mindenkor minimálbér 140%-át kitevő GYED-ből a változásokat követően már csak a 10%-os nyugdíjjárulékot fogják levonni, azaz a GYED maximális összege 2025 második felétől nettó 366 ezer Ft-ra fog emelkedni 305 ezer Ft-ról, ami mellett már korlátlan időtartamban lehet dolgozni is.

2025 októbertől a háromgyermekes anyák élethosszig tartó szja-mentességét vezeti be a kormány, ezzel 22,5 százalékkal növelve minden bérből élő háromgyermekes édesanya nettó havi fizetését. A kétgyermekesek esetében pedig négy év alatt épül be az adórendszerbe a szja-mentességük, 2026-tól a 40, 2027-től az 50, 2028-tól a 60 és 2029-től az ennél idősebb kétgyermekes nők is jogosultak lesznek az szja-mentességre. Ezáltal 1 millióra nő a személyi jövedelemadó megfizetése alól mentesülő magyar édesanyák száma.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Családtámogatások csak nőknek

- 6. Anyásági támogatás**
- 7. Csecsemőgondozási díj**
- 8. Diplomás GYED**
- 9. Diákhitel tartozás elengedése**
- 10. Munkáshitel tartozás elengedése**
- 11. Nők 40 = nagymama nyugdíj**

A magyar családtámogatási rendszerben számos olyan támogatás létezik, amelyek kizárólagosan csak az édesanyákra irányulnak és csak ők tudják igénybe venni azokat, elsősorban a gyermekük megszületéséhez kapcsolódóan.

Ilyen az anyásági támogatás, amely egyfajta kelengyepénzként segíti a gyermek fogadását, egyösszegű támogatás, amelyet akkor kapnak meg az anyukák, ha részt vettek legalább négy alkalommal a várandósgondozásban, összege 65 ezer Ft.

A korábbi fizetés 100 százalékaival megegyező csecsemőgondozási díj (CSED), valamint az egyetemista vagy végzős édesanyáknak biztosított diplomás GYED - amelynek összege mesterképzés esetén a minimálbér 70 %-a, alapképzés esetén pedig a garantált bérminimum 70 %-a – a gyermeket szülő nőket célozza és a gyermekgondozási időszakban jelent komoly anyagi segítséget.

Azok az édesanyák, akiknek van diákhitelük vagy munkáshitelük, kérhetik a törlesztés 3 évig tartó szüneteltetését az első gyermekük születése után, majd a második gyermek születésekor a fennálló diákhitel-tartozás 50 százalékat, a harmadik gyermek születésekor pedig a teljes fennálló diákhitel-tartozásuk 100 százalékat elengedik. Ha egy nő 30 éves kora előtt szül gyermeket a felsőoktatási tanulmányai alatt vagy azok befejezését követő két éven belül, akkor pedig elengedik a teljes diákhitel-tartozását.

A generációk közötti együttműködést erősíti a 2011-ben bevezetett Nők40, azaz a nagymama nyugdíj. Ennek értelmében a nőknek 40 év munkaviszony után lehetőségük van nyugdíjba vonulni, hogy több időt tudjanak fordítani az unokákra, ezáltal is erősítve a nemzedékek közötti összetartozást, ami elősegíti a gyermekvállalást is, hiszen könnyebben döntenek a fiatalok a gyermek mellett, ha van nagyszülői segítség. ⁵

⁵ /https://www.koppmariaintezet.hu/docs/Intergeneracios_kutatasi_jelentes_infografikaval.pdf

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Kedvezményes lehetőségek nőknek

- 12. Gyermektartás díj megelőlegezése**
- 13. Kismamák ingyenes nyelvvizsgálója**
- 14. Kismamák ingyenes KRESZ vizsgája**

A családpolitikai intézkedéseket a különféle élethelyzetben lévő családok és anyák újonnan felmerülő igényeihez igazodva célzottan bővíti és alakítja a kormányzat. Ennek megfelelően az egyszülős családokban élő nők és kismamák lehetőségeinek bővítése kiemelt jelentőséggel bír.

A 2022-es népszámlálás adatai alapján az egyszülős családok nagyrésztében (85%) az édesanya neveli a gyermeket és az egyszülős családok 40 százaléka válás miatt vált egyszülössé. Ennek fényében fontos intézkedés, hogy 2022. január 1-jétől az állam hat helyett már három hónapos gyermektartásdíj késelem esetén megelőlegezi a gyerektartást a gyermeküket egyedül nevelő szülőknek, akiknek többsége édesanya.

A munka világába való visszatérés mindig nagy kihívás a kismamák számára. Emiatt terjesztette ki az eleinte csak fiataloknak szóló vizsgadíj és tanfolyam díj megtérítéseket az állam a kisgyermekes anyákra is.

2020 júliusától a GYES-en, CSÉD-en és GYED-en lévő kismamák is igénybe vehetik a nyelvvizsga-, a KRESZ-tanfolyam- és a KRESZ-vizsgadíj visszatérítésének lehetőségét. Ez azt jelenti, hogy a jogosítvány megszerzésekor 25 ezer Ft-os támogatásban részesülnek, a nyelvvizsga esetében pedig a minimálbér 25 százalékának megfelelő összeget tudnak visszaigényelni a Magyar Államkincstártól.

A nyelvvizsga és a jogosítvány megléte előnyt jelent a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben, ezért is jó lehetőség a kismamáknak, hogy a gyermekgondozási időszak alatt ingyenesen illetve kedvezményesen letehetik az ezeket az ismereteket igazoló vizsgákat, amiben az állam is támogatja őket.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Nők testi és lelki egészségének védelme

- 15. Védőnői Szolgálat**
- 16. Mellrák szűrés**
- 17. Méhnyakrák szűrés**
- 18. HPV elleni védőoltás**
- 19. Meddőségi kezelések**
- 20. Áldozatsegítő Szolgálat**

Magyarország számos módon biztosítja a nők egészségének védelmét kisgyermekkoruktól idős korukig.

A kiterjedt és hungarikumnak számító Védőnői Szolgálat gondoskodik a kislányok átoltottságáról, a várandós és a kisgyermekes anyák gondozásáról és a szűrésekről. Az idén 110 éves Védőnői Szolgálat munkájának hatására hazánkban igen magas az átoltottsági arány és az anyatejes táplálás részaránya is. Az anyatej társadalombiztosítási támogatásának alapját képező literenkénti ára 2023 után megduplázódott, többek között ez is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon közel duplája az anyatejes táplálás részaránya az európai átlaghoz képest.

A HPV elleni védőoltás 2014 óta térítésmentesen igényelhető és 2020-tól már minden 12. életévüket betöltött tanuló részére önkéntesen és térítésmentesen igényelhető. Hazánkban a WHO által elvárt feletti a HPV elleni átoltottság mind a lányok (80 % felett), mind a fiúk (70 % felett) esetében.

A 25-65 év közötti nők számára 2003 óta biztosítják a méhnyakszűrést, amelyet a háromévente kapott meghívólevél alapján térítésmentesen végeznek el. A mammográfiás emlőszűrés pedig 2002 óta, kétfévente biztosított, és a 45-65 év közötti nők számára ingyenesen elérhető.

2020-tól Magyarországon a meddőségi ellátások rendszere állami kézbe került, meddőségi szakambulanciák működnek országszerte, 100%-os támogatottságúvá váltak az ellátásban használatos gyógyszerek, javult a lombikkezeléshez való hozzáférés, nőtt a beavatkozások száma, és mostanra már duplájára emelkedett a megszületett gyermekek száma is.

Az Áldozatsegítő Szolgálat pedig gyors és hatékony támogatást biztosít a kapcsolati erőszak áldozatainak, enyhítve az érzelmi és pszichológiai megpróbáltatásokat is.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Nők támogatása a munka világában

A kormányzat nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a nők össze tudják egyeztetni a munkavállalást és a családi teendőket és ezért kellő elismerésben részesüljenek a munkaerőpiacon. A nők és a dolgozó szülők foglalkoztatás terén megvalósuló anyagi megbecsülését szolgálják az elmúlt évek jelentős béremelései, elsősorban azokban a szakmákban, ahol többségében nők dolgoznak. Hazánk történetének legnagyobb pedagógus-béremelése zajlik: 2022 és 2025 között közel duplájára nőtt a tanárok és az óvónők fizetése. A tanárok, tanítók, gyógypedagógusok és óvodapedagógusok bére 2024. január 1-jétől átlagosan 32,2%-kal, ezt követően pedig 2025. január 1-jétől 21,2%-kal emelkedett, a pedagógusok átlagbére így eléri a bruttó 844 ezer forintot. A hátrányos helyzetű területeken dolgozóknak pedig 20%-kal magasabb fizetést garantál a pedagóguséletpálya-törvény. Mostanra a köznevelésben megvalósuló történelmi béremelésnek köszönhetően a pedagógusok átlagbére eléri a diplomás átlagbér 80 százalékát. Az egészségügyi szakdolgozók bérét legutóbb két lépcsőben, 2023 júliusában 18 százalékkal, majd 2024 márciusában átlagosan újabb 20 százalékkal emelték. Az ápolók keresete így 2010 óta mintegy a négyszeresére emelkedett. Ezzel az átlag alapbérük eléri az orvosi átlag alapbér 37 %-át. A béremelés megközelítően 84 000 főt, leginkább ápolónőt érint és vonatkozik minden, az egészségügyi ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó egészségügyi szakdolgozóra és egészségügyben dolgozóra. Míg a teljes munkaidőben foglalkoztatott egészségügyi szakdolgozók átlagos havi keresete 2010-ben még 170 900 Ft volt, a 2024. március 1-jei béremelést követően havi keresetük meghaladhatja a 800 ezer Ft-ot.

A munkaerőpiacon számos kedvezményben részesülnek a nők és az édesanyák, ilyenek a kisgyermekes anyák munkaidő kedvezményei, például anyatejes táplálás esetén, a kisgyermekes anyák felmondási védelme vagy éjszakai munkavégzésének korlátozása, a részmunkaidő kötelező biztosítása a gyermek 5 éves kora előtt az anya kérésére vagy a szülői pótszabadságok.

A nők munkaerőpiacon való helytállása és biztosított jogviszonya pedig lehetővé teszi, hogy az anyák minél több otthonteremtési, otthonfelújítási és családi kedvezményt tudjanak igénybe venni, legyen szó a babaváróról, a CSOK Pluszról vagy a falusi CSOK-ról.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Összegzés

Magyarországon a nők megbecsülése és támogatása kiemelt jelentőséggel bír, amely nemcsak társadalmi, hanem kormányzati szinten is megnyilvánul. A kormány álláspontja szerint a magyar családpolitikát az édesanyákra kell alapozni, ezért a családpolitikai intézkedések évről évre egyre szélesebb körben segítik az édesanyák boldogulását. Ahogy Orbán Viktor miniszterelnök éwertékelőjében elhangzott: „akkor születik több gyermek, ha az édesanyák anyagi biztonságban érezhetik magukat a gyermekeikkel.” A fenti célt szolgálja Európa legnagyobb adócsökkentési programjának bevezetése, az anyák szja-mentességének kiterjesztése, valamint a gyermekes nőket célzó családtámogatási intézkedések és speciális kedvezmények széles köre. A Kormány családpolitikai intézkedései évről évre egyre szélesebb körben segítik az édesanyákat is, amelynek kiemelten fontos része a családi adókedvezmény bővítése, amelynek keretében a Kormány két lépésben megduplázza a családi adókedvezményt: 2025. júliusától és 2026. januárjától 50-50%-kal emelkedik az adókedvezmény összege.

A nők támogatása, testi és lelki jólétük és jól-létük javítása azonban nem merül ki kizárólag az édesanyák támogatásában, hiszen számtalan olyan intézkedés született az elmúlt években - elsősorban az egészségügyben, a foglalkoztatás területén és a nyugdíjrendszerben -, amelyek valamennyi magyar nő számára lehetőséget biztosítanak az életszínvonaluk növelésére és az életminőségük javítására. Az ellátások, szolgáltatások és támogatások széles köre és azok nők számára való biztosítása kiszámítható, megbecsült és támogatott életutat biztosítanak minden magyar nő és édesanya számára.